

Proves d'Accés a la Universitat. Curs 2012-2013

Història de la filosofia

Sèrie 4

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

OPCIÓ A

A ningú no se li acudiria pensar que la voluntat de la societat pugui ser que el poder legislatiu tingui facultat per a destruir allò que hom havia previst que protegís, i per la qual cosa els homes entraren en societat i se sotmeteren a uns legisladors designats per ells mateixos. Sempre que els legisladors intentin d'arrabassar i de destruir la propietat del poble, o de reduir els homes a la condició d'esclaus sota un poder arbitrari, es posen en estat de guerra amb el poble, i aquest, a partir d'aleshores, resta eximit de tota obediència i pot acollir-se al refugi comú que Déu ha ofert a tots els homes contra la força i la violència. Sempre, doncs, que el poder legislatiu transgredeixi aquesta norma fonamental de la societat, i, ja sigui per ambició, per por, per insensatesa o per corrupció, intenti d'atribuir-se o de lliurar a mans d'un altre un poder absolut damunt les vides, les llibertats i els béns del poble, haurà traït la confiança atorgada i haurà posat el poder que el poble li havia concedit al servei d'objectius ben oposats, de tal manera que el poble recuperarà aquell poder i tindrà dret a recobrar la llibertat inicial, i, amb la designació d'un nou cos legislatiu (el que cregui més convenient), procurar per la seva pròpia seguretat i protecció, ja que és amb aquest fi que els homes són dins la societat.

John LOCKE, *Segon tractat sobre el govern civil*, capítol XIX

1. Expliqueu breument (entre seixanta i cent paraules) les idees principals del text i com hi apareixen relacionades.

[2 punts]

2. Expliqueu breument (entre cinc i quinze paraules en cada cas) el significat que tenen en el text les expressions següents:
[1 punt]
a) «poder legislatiu»
b) «estat de guerra»
3. Expliqueu el sentit de la frase següent del text i les raons de John Locke per a afirmar-la: «Sempre, doncs, que el poder legislatiu transgredeixi aquesta norma fonamental [...] haurà posat el poder que el poble li havia concedit al servei d'objectius ben oposats, de tal manera que el poble recuperarà aquell poder i tindrà dret a recobrar la llibertat inicial [...]» (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Locke que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.)
[3 punts]
4. Compareu la concepció de Locke sobre què dóna legitimitat a un govern amb la concepció sobre aquesta mateixa qüestió d'un altre autor/a destacat de la història de la filosofia occidental.
[2 punts]
5. Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Si cadascú pensés que té dret a desobeir el govern sempre que cregui que el govern no actua d'acord amb les finalitats per a les quals es va establir, tothom trobaria sempre excuses per a desobeir, i el govern seria feble i incapaç de proporcionar seguretat i estabilitat als ciutadans.» Respondeu d'una manera raonada.
[2 punts]

OPCIÓ B

Ara que sé que totes les coses que concebo clarament i distintament Déu pot fer que siguin tal com jo les concebo, és suficient poder concebre una cosa sense una altra de manera clara i distinta per a tenir la certesa que l'una és diferent de l'altra, perquè, si més no per mitjà de l'omnipotència divina, es podria donar una cosa sense l'altra [...]. Per tant, a partir del fet que sé que existeixo i que m'adono que l'única cosa que pertany a la meua naturalesa és que sóc una cosa que pensa, concloc amb certesa que la meua essència rau solament en això: que sóc una cosa que pensa o una substància que no té per essència o naturalesa res més que pensar. I bé pot ser que jo tingui un cos estretament unit a mi [...]; tanmateix, pel fet que d'una banda tinc una idea clara i distinta de mi mateix com a cosa que només pensa i és inextensa, i d'altra banda una idea distinta del cos com una cosa que només és extensa i no pensa, és clar que jo, és a dir, l'ànima per la qual sóc el que sóc, és plenament i veritablement distinta del cos, i que pot existir sense ell.

René DESCARTES. *Meditacions metafísiques*, VI

1. Expliqueu breument (entre seixanta i cent paraules) les idees principals del text i com hi apareixen relacionades.
[2 punts]

2. Expliqueu breument (entre cinc i quinze paraules en cada cas) el significat que tenen en el text les expressions següents:
[1 punt]
 - a) «de manera clara»
 - b) «a la meva naturalesa»

3. Expliqueu el sentit i la justificació, segons René Descartes, de la frase següent del text: «[...] és clar que jo, és a dir, l'ànima per la qual sóc el que sóc, és plenament i veritablement distinta del cos, i que pot existir sense ell.» (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Descartes que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.)
[3 punts]

4. Compareu la concepció de la relació entre ment i cos de Descartes amb la concepció de la relació entre ment i cos (o entre ànima i cos) d'un altre autor/a destacat de la història de la filosofia occidental.
[2 punts]

5. Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «El que determina que jo sigui jo és la continuïtat de la meva consciència, no la del meu cos.» Responeu d'una manera raonada.
[2 punts]

Proves d'Accés a la Universitat. Curs 2012-2013

Història de la filosofia

Sèrie 5

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

OPCIÓ A

[...] i es van aferrar a aquesta inversió amb les dents, les dents de l'odi més abismal (l'odi de la impotència), tot dient, «els desgraciats són els bons; els pobres, impotents i febles són els únics bons; els que pateixen, els necessitats, els malalts, els lletjos són els únics que són piadosos, els únics que estan beneïts per Déu, i sols per a ells hi ha benaurança —i vosaltres, els poderosos i nobles sou, pel contrari, els malvats, els cruels, els lascius, els insaciabls, els ateus per a tota l'eternitat; i vosaltres sereu també per a tota l'eternitat els desventurats, els maleïts i els condemnats!»... Se sap *qui* va heretar aquesta transvaloració jueva... [...] Recordo la frase que vaig escriure en una altra ocasió [...] —que amb els jueus comença la revolta dels esclaus pel que fa a la moralitat: la revolta que té una història de dos mil anys darrere seu i que ara nosaltres ja no percebem perquè ha triomfat.

Friedrich Wilhelm NIETZSCHE. *La genealogia de la moral*, part I

1. Expliqueu breument (entre seixanta i cent paraules) les idees principals del text i com hi apareixen relacionades.
[2 punts]
2. Expliqueu breument (entre cinc i quinze paraules en cada cas) el significat que tenen en el text els mots següents:
[1 punt]
 - a) «transvaloració»
 - b) «esclaus»

3. Expliqueu el sentit de l'afirmació de Friedrich Wilhelm Nietzsche en el fragment següent del text i les raons que té per a fer-la: «la revolta que té una història de dos mil anys darrere seu i que ara nosaltres ja no percebem perquè ha triomfat.» (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Nietzsche que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.)
[3 punts]
4. Compareu la concepció de Nietzsche sobre la moral amb la concepció sobre aquesta mateixa qüestió d'un altre autor/a destacat de la història de la filosofia occidental.
[2 punts]
5. Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Els valors imperants en la societat europea actual són en bona part els valors de la moral cristiana (encara que molta gent no es consideri religiosa).» Responeu d'una manera raonada.
[2 punts]

OPCIÓ B

Cal comparar la regió que ens és revelada per la vista amb l'estança de la presó, la llum del foc que hi ha en ella amb el poder del sol. I si compares la pujada i la contemplació de les coses de dalt amb l'ascensió de l'ànima cap al món intel·ligible, no t'apartaràs de la meva conjectura, ja que és aquesta la que vols sentir, i la que sols el déu sap si és o no correcta. És aquesta, doncs, la meua manera de veure la qüestió: al cim de tot del món intel·ligible, i encara amb un gran esforç, s'hi veu la idea del bé. Ara, quan ha estat vista, se la reconeix a l'acte com a causa de tot el que és bell i recte, per tal com genera en el món visible la llum i el sol, i en el món intel·ligible ella és la sobirana i la productora de la veritat i l'enteniment. I el qui vulgui actuar assenyadament en la vida privada o pública cal que contempli aquesta idea.

PLATÓ. *La República*, llibre VII, 517b-c

1. Expliqueu breument (entre seixanta i cent paraules) les idees principals del text i com hi apareixen relacionades.
[2 punts]

2. Expliqueu breument (entre cinc i quinze paraules en cada cas) el significat que tenen en el text les expressions següents:
[1 punt]
a) «món visible»
b) «món intel·ligible»
3. Expliqueu el sentit de la frase següent del text i les raons de Plató per a afirmar-la: «[...] qui vulgui actuar assenyadament en la vida privada o pública cal que contempli aquesta idea.» (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Plató que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.)
[3 punts]
4. Compareu la concepció de Plató sobre el paper de la raó en el coneixement amb la concepció sobre aquesta mateixa qüestió d'un altre autor/a destacat de la història de la filosofia occidental.
[2 punts]
5. Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Si algú sap com s'ha d'actuar, aleshores actuarà rectament.» Responeu d'una manera raonada.
[2 punts]

